



Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

[Cap. XII.] Dictorum de triumphanda incontinentia Epilogus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77028](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77028)

gimus nosmet in omnium ærumnarum barathrum, in immensissimum Aternitatis Oceanum! In vanissimam gloriam, in aurum, in Venerem æstivamus miseri, & illos ignes, illos Aternitatis rogos, heu non cogitamus: Nullus est, heu nullus est, qui recogitet corde. Edesime, si quid adhuc hominis retinemus, hoc unicum assidue cogitemus, ATERNVM.

A desinit esse remedio locus; ubi quæ fuerant vitia, mores sunt. Fuge, ah fuge, fuge, quidquid adversatur pudicitia.

II. C.

CAPVT XII.
DICTORVM
DE TRIUMPHANDA
INCONTINENTIA
EPILOGVS.

Horribile dictu est, quod sanctissimus Rhenensis Præsul Remigius, de Incontinentiâ & Libidine pronuntiavit: Dempis parvulis, inquit, ex adultis, propter carnis vitium, pauci salvantur. Considera jam mihi orbis statum, & miraberis, totum pæne mundum hoc Avernali igne ardere. Vix est ullum vitium quod pluri stetit humano generi, quam hoc libidinis & Incontinentiæ. Hydra est, aut draco, non trium, nec septem tantum, sed novem capitum; ad singula tibi digitum jam intendo.

I. C.

Libido & Incontinentia vitium est INSATIABILE. Catenam Stygiam rectè appelles, anulus ex anulo pendet, turpitudinis & cupiditatum hic series est, altera ex fine alterius nascitur. Si semel hujus vitii jugum receperis, dura patiere imperia, quibus nec ulla servitute facies satis. Nunquam expletur voluptas; plurimum licet ingeras, semper plus appetet: Aetnam montem æmulatur, perpetuis ardet ignibus, nec tamen decrevit. Obsequeris voluptati hodie; majora cras imperabit: ne gas; vim faciet: cælum proponis? distraheth: gehennam monstras? aliò avertet. Ideo princeps Apostolorum: Charissimi, ait, obsecro vos, tanquam advenas & peregrinos, abstinere vos à carnalibus desideris, quæ militat adversus animam. Militant, inquit, neque enim brevi res hæc velitatione conficitur, sed ubi vel semel huic hosti parueris, Libido vitium emittit, cum in heri manu os videt, adulatur, lambit, blanditur caudâ, dum osc potitur; ubi hoc obtinuit, i nunc, eripe, & minaces dentes videbis, non mulcentem caudam. Ita diabolus, cerberus ille trifaux, callidissimus, quantis blanditiis castimoniam sollicitat? ubi hanc nobis extorsit, heu quam difficile fuit multis denuò eâ potiri! Ergo canem hunc bene noveris, quò blandior hoc nequior; tunc maximè mulcet, cum turpissimè decepturus venit. Et hinc quoque facilius sape fuit non labi, quam fugere. Tenacissimum est hoc vitium, ubi semel inhæseris, ægerimè revellitur.

Ergo principis obsta, & primos aditus libidini omni constanter nega. Quòd si collum ei submittas, tuam tibi libertatem tollet, rationem adimet, & ut verbo dicam rapiet te tibi, & quidquid in te hominis est; omni verecundo sensu exuert, & induet bestia. Hem quis hostis in quemquam tam contumeliosus fuit, quam in quosdam voluptates suæ sunt, obscæna illa, & veritæ: quibus tamen miseri sic se mergunt, ut iis in consuetudinem adductis carere vix posse videantur: & ob hoc miserissimi sunt, quòd eò pervenerunt, ut illa quæ supervacua fuerant, facta sint pæne necessaria. Serviant itaque putida carni & mala sua, quod malorum est ultimum, amant. Tunc aut consummata est improbitas, ubi turpia, non solum delectant, sed etiam placent: &

Vitium carnis ferme IMMEDICABILE est. Noëmi Libido imævo, totus orbis in omne vetitum, maximè tamē medicabilis est. men in libidinem ruebat. Hinc ille Dei querela. Non permanebit spiritus meus in homine in æternum, quia caro est. Univerſi homines (Noëmi excepto) tantum carnem sapiebant, toti caro. Aversabatur Deus hanc illorum obscenitatem, & profusam intemperantiam. Vindictam tamen quingentis annis distulit, interea temporis per Noëm variè monuit, fabricandam Arcam dictavit, omnes extremæ malitiæ damnavit, omnium interitum prædixit, crebrius minatus est, undis extinguendum. Nemo resistit, nec unicus quidem. Ita omnes vitiorum dulcedini succubuerunt, ut quidquid diceret aut moneret Noë, omnia illi cachinnis & sibilis digerent. Neminem suæ turpitudinis penituit, nemo doluit peccasse. Tandem, Deus, uti decreverat, signo dato imbres emisit, qui quadraginta continuis diebus & noctibus ruebant, dum terra omnis in faciem pelagi mutaretur. Atque ita genus illud universum libidini deditum, abolevit, ut aliud novum & à vitis purum instauraret. Hæc libidinis natura est, remedia spernere, monita contemptum proculcare. Hinc tam Clemens Alexandrinus, Lib. 1. pæcongruente titulo vocat morbum immedicabilem, Chridogog. stus Beati Marci ore: Deceptio, inquit, divitiarum, & circa Marci c. 4. reliqua concupiscentia introeuntes, suffocant verbum, & sine fructu efficiunt. Cum silvam ignis corripit, nil opus est igni pabulum suggerere, quo seipsè pascat, abundè invenit. Et nos silvæ instar sumus miseri, quòd si libidinis ignis carpere incipiat, nova identidem in nobis fomenta reperit, quibus in nos magis ac magis invalescat.

Nullum profecto vitium tam pertinaciter & obstinacè divino spiritui resistit. Sitacides testatur luculentè: Verbum sapiens audivit luxuriosus, displicebit illi, & projiciet Eccl. c. 21. illud post regnum suum. Huic accedens Oseas: Non dabit, vers 18. inquit, cogitationes suas ut revertantur ad Deum suum, quia Oseas cap. 5. spiritus fornicationum in medio eorum, & Deum non cognoverunt. Ideo aversare, fuge, execrare, quidquid Venerem olet, aut libidinem: suspecta tibi sit omnis Incontinentia. Hæc est voluntas Dei sanctificatione vestra. 1. Thess. c. 4. vers. 3.

III. C.

Vitium carnis, vitium est COMMUNISSIMUM. Incontinentia vitium commune munissimum. Non errò, si orbem pæne totum dixerò, hoc igne pestilentissimo ardere. Non palatia dumtaxat regumque turres luxuria subit, sed & tuguria pauperumque tabernas ingreditur; non in plumis tantum, sed & in paleis infestat; non atatem solum florentiorem, sed quandoque etiam effatam senectutem ad turpe probrum instigat. Tantò ergo magis ab omni atate ac sexu, ab omni hominum ordine cavendum, ac respuendum hoc vitium, quantò magis apud omnem atatem, sexum, hominumque ordinem sese insinuat. Sensus & cogitatio humani cordis, in malum prona sunt ab adolescentiâ suâ. Nunquam ævi senio libido moritur, nunquam crimen hoc temporibus obruitur, nunquam scelus istud oblivione sepelitur. Hoc vitium sine modo, sine fine persequendum est, nam illi quoque nec finis est nec modus. Et eò corruptela morum alicubi progressa est, ut detestandæ verborum ac gestuum turpitudines, comitatis ac urbanitatis nomine insigniantur. Multi, ut oris spurciciem honesto nomine prætexant, humanitatem aulicam appellant. Hoc est bis peccare, peccatum virtutis titulo vendere. Nimirum in laudem ex crimine crescimus, eoque festivior quis vocatur, quò judicatur turpior. Si possit, inquit Cyprianus, in sublimi speculâ constitutus ad Donat. Lib. 2. ep. 2.

tus oculos inferre secretis, recludere cubiculorum ocellas for-
res, occulta penetralia referare, conscientiam hominum rima-
ri, apertas ab impudicis geri, quod nec possit aspicere frons pu-
dica; videas, quod crimen sit, & videre. Et quanta ubique
libidinum probra domesticis parietibus oblectra, quo-
rum quod secretior culpa, hoc maior est audacia. Verè
Mundus totus in maligno positus est. Et maximè in hoc im-
puritatis & libidinis maligno. O fugiat mundum, quis-
quis vult vivere mundus: impuritatem omnem exerceat;
quisquis affectat beatitatem. Sint lumbi vestri præ-
cincti.

Luc. cap. 12.
vers. 35.

IV. C.

Vitium
carnis An-
gelis invi-
sum.
Ad Rom.
c. 8. v. 8.

Vitium carnis, Angelis est Invisissimum. O! ex-
tingue Veneris ignes, & rebellantes carnis motus
compelle; quisquis Angelos amat, & reverteris. Qui
autem in carne sunt, Deo placere non possunt. Sed nec pos-
sunt placere Angelis Dei. Angelum & porcum in unam
aliquam amicitiam compingere difficile est. At verò
porcum induit, qui puritatem exosus in libidinis ceno
voluitur: contrahendum cum Angelis societatem ne
speret talis. Mentes illæ castissimæ, purissimæque spi-
ritus quod sibi similiores cernunt, hoc integrius dili-
gent; oderunt & avertuntur omnes impuros. Nulla eis
familiaritas, societas nulla; nisi cum castis & puritatis
amatoribus: hircos illos & porcos extremè abominan-
tur. Si quem castitatis sciunt studiosum, hunc in suam,
eamque intimam amicitiam cooptant, & Angelum fa-
ciunt: Tales sunt, sicut Angeli Dei in celo:

Matt. c. 22.
vers. 30.

melius nil calibe virâ.

Ecclesi. c. 2.6.
vers. 20.

Quàm ei facile est fieri Angelum, quisquis se cupit præ-
stare castum. Nam, si Chrysostomo credimus: Virtu-
tem Angelorum tulit à celo Christus. Et Sanctorum Patrum
scitum est: Vita casta, vita est Angelorum. Nec errant.
Omnis ponderatio non est digna continentis anima. Nota, mi
Adelime, nota: Omnis ponderatio; omnis, omnis
cum casto animo in comparationem venire non potest.
Tu jam aureos & gemmeos Pompeij Magni triumphos,
tu turres Basilii Imperatoris auro stipatas, tu omnes
Persicas gazas, & Cresii thesauros aureos imò montes
proponere, nondum animæ castæ pretium vel leviter ex-
prefferis. Non est digna continentis animæ omnis pon-
deratio. Nos tamen, stultissimi mercatores, quadrante
uno aut teruncio, non tam vendimus quàm abicimus
castitatem, & brevi voluptatula deliniti, perdimus pre-
tium incomparabile. Nemo hinc Cypriano credit, cuius
illud præclarum extat: Voluptatem vicisse, voluptas est ma-
xima. Verè Christiani est, summam voluptatem in vo-
luptatum fastidio, summam gloriam in carne inconta-
minatâ ponere, & Angelos habere amicos: summum
ejusdem dedecus est, ab Angelis, hominum alioqui
amantissimis non amari, & hostes experiri omnes cal-
ites. Lasciviam ne amet, qui odium metuit Angelorum.

7. C.

Vitium
carnis fu-
gacissimum.

Lib. de mu-
lier. lib.
cap. 1. & 2.

Lib. de con-
sol. philof.
mot. 7.
* Al. fru-
tes.

Vitium carnis Fugacissimum est. Momentaneum
est, ô miseri, momentaneum est quod delectat, sed quod
cruciat æternum. De hoc omnium turpitudinum fugaci-
simo transcurso, nemo signatius atque expressius mihi
videtur locutus præ Tertulliano: qui cogitabant, inquit,
interdum unde cecidissent, & post libidinum vaporata momen-
ta calum suspirabant. Quàm pulchrè putidas carnis volu-
ptates momentum appellat, & vaporatum: quod prius eva-
nesceat, quàm quis illud faris advertat. Divinè hoc ipsum

expressit in metris suis Boëthius.
Habet omnis hoc voluptas
Stimulus agit * furentes:
Apulumque par volantem
Vbi grata mella fudit,
Fugit, & nimis tenaci
Ferit icter corda morfu.

Adolescentia & voluptas vana sunt, inquit Ecclesiastes Ecclesi. 1.
Joannes Apostolus: Mundus transiit, & concupiscentia eius, vers. 10.
Et Carnis, & Mundi gaudia, hoc sibi commune ha-
bent, celerimè transire, & quandoque prius finire,
quàm plenè incipere: dulci vino simillima: quod in an-
num alterum non fert ætatem, sed aceffitantequam ex-
hauriatur. Verè, & in puncto ad inferna descendunt. Fuge, vers. 11.
ergo, fuge mi homo, fuge fugacissimas illas voluptates. vers. 12.

VI. C.

Vitium carnis DAMNOSISSIMUM est. Hinc sanè vitium
damna & incommoda, nata, qualia à nullo vitio, carnis
Quantas libido gentes, quàm validas hostibus tradidit: damna
quanta patefecit propugnacula? quantos ad ferrum
quatenus impavidos fregit, & edomuit? ad quæ non
pudenda, nec ante cogitata, compulerit viros magnos,
ignorare non potest, nisi qui Samsonem, Davidem, Sa-
lomonem ignorat.

Ob hoc vitium urbs Sichimorum evertitur, urbis Gomer
princeps & omnes incolæ trucidantur.

Ob hoc vitium è Benjaminis viginti quinque millia, ex
Israëlitis quadraginta millia virorum in prælio cadunt.

Ob hoc vitium sapientissimus mortalium cultor fit
idolorum.

Ob hoc vitium potentissimus regum David innu-
meris plagis afficitur.

Ob hoc vitium septem mariti Saræ à diabolo necantur.

Ob hoc vitium improbi senes Susannæ pudicitiam
subvertere aggressi lapidantur, statò in tales supplicio.

Ob hoc vitium viginti quatuor millia fornicantis po-
puli in Moab, plagâ unâ perimuntur. Ad historias vete-
res te non revoco: quotidianis exemplis sat discimus,
quantum libido & Incontinentia singulis etiam homi-
nibus obicit, quibus vires, valetudinem, opes, memo-
riam, ingenium, famem, vitam admutat: & relinquit
hæc omnia, animam tamen & celum rapit; pro jactu
horum omnium reddit infernum. Romæ olim Veneris
& Libitinæ templa meretrix conjuncta sunt; cum à Ve-
nere ad mortem, animi præsertim, viâ curtatur proxi-
mâ. Quot juvenes, prius Angeli, post diabolo simili-
mi, castis moribus exutis in præceptis vitiorum anhelò
cursu ruerunt! Ideo Ecclesia rectissime, velut mater,
filiorum saluti metuens, assidue precatur. A spiritu for-
nicationis libera nos Domine. Sed quælo te, Adelime, quid
jam diu files? dic etiam tu aliquid, ut duo simus. Quæ
lege omnes loquendi vices mihi tradis? Quid melo-
quentæ proficias, nescio: hoc scio, à te tacente me plu-
rimum discere, cum primis insignem patientiam in me
audiendo. Sed ne abutur illâ, jam jam dictioni finem
impono. Et verò etiam ferus vespèr, velut præco su-
prema dicta pronunciat: Actum est, I licet. Ades. Oble-
cro. Per te liceat, etiam hoc tempus non perdere meis
quæstionibus. Tu perge. PARTH. Tria solum capita
hydræ illius restant demonstranda.

VII. C.

Vitium carnis FALLACISSIMUM est, præterquam
quod vix ulla pestis exitiabilior sit humano gene-
ri. Luxuria dulcis Siren, venenum voluptarium, letale
mel, felicissimus diaboli hamus, quo totum pæne or-
bem & inecat, & trahit: ut perimat æternum. Concupi-
scentia cum conceperit, parit peccatum; peccatum verò cum con-
summatum fuerit generat mortem. Ideo voluptas non ve-
niens sed abjens consideranda: accessus illius blandus
est, recessus amarissimus; à fronte mulcet, à tergo riperat,
pestis tam subdola, quàm noxia. Id Bernardus egre-
giè demonstrans: Hæc pestis, inquit, ed ad nocendum proci-
rior, quò ad repellendum difficilior, quæ nolenti etiam seinge-
rit, blandè onerosa, dispendio placens. Subtiliter intrat, &
mentem occupat. & nisi subito repellatur, allicit & incendit, &
quasi virus pestilentia, per totum corpus paulatim se diffundit:
cogita-

A

Phak
smil
hido.

Vitium
carnis ru-
pissimum

Dan. cap.
vers. 6:

Ephes. c.
vers. 4.

Ad Bona
cap. 6. v.

verf. 13-

ra famam nominisq[ue] honestatem discerpit; tertia omnia animi bona fœdè commolitur. Libidinis leonina est truculentia; divinas & humanas leges perumpit, movit omnia pelfundat. At verò faciem hominis habet; inter omnia vitia humanissimum videtur; initium illius blandum, suave, jucundum, sed caudà ferit ut scorpio, morfum conscientia infigit acerbissimum. Oculos habet ardentes, quos in omnes fordes ejaculatur videndo. Colore fanguineus est hoc vitium, neque enim aliud præ se fert, quam quod sanguis & caro appetunt. Vox libidinis, vox fistulæ: *fistula dulcè canit, volucrum dum decipit aucups*: blanditur turpitudine, dum irretiat, idq[ue] facit celeritate incredibili; quandoque enim jactu oculorum unico, in animum transiit libido. *Qui viderit mulierem ad concupiscendum eam, jam machatus est eam in corde* *vers. 29. suo.* Quod exponens August. *Etiamsi, inquit, non sequatur Lib. 12. de factum, rea tenetur in confessione cōscientia.* Hem, quàm immanis, arox bellua! hanc *vis* cavisti, mi homo, peristi. *Trin. cap. 13.*

C Optima suadens Cyprianus: *Primis*, inquit, *tirillationibus diaboli obviandum, nec fovendus est coluber, donec in draconem formetur.* Reperias non rarè, de quo dicere liceat: hic homo & frequenter orat & stipem libenter erogat; non est potator, non lusor, non decoctor, non perfidius, non maledicus, non contumeliosus, non ebriosus, imò officiosus; indultus, obsequiosus est, sed simul est libidinosus. Ah, laudem priorem omnem perdidit. A diabolo fati captus est, quisquis libidine victus est: omnem virtutem vitiat libido; imò nullam habet virtutem, quisquis habetur ab hoc vitio. *Quicumque totam legem Iacob. 6.2. servaverit, offendat autem in uno, factus est omnium reus.* *Nul. vers. 10.* à sui parte liber est, quisunque in hæc vincula conjec-tus est.

compultos, quos in familiaritatem recipit. Numis alienis insidiari, tuos dilapidare, forsitan nefecisse antea? hinc difices. Dies totos otiosâ urbanitate comburere fortasse non solebas? jam assuesces & otiosi, & in utramque aurem secus stertere; si quid dici superfluerit à somno & otio, id tibi curiosâ lectio depolcet. Bono animo; omnes vitiatorum formas condifces, si magistram habueris Incontinentiam. Et licet horreas quodcumque turpe facinus, licet averferis fedtatem omnem, quæ oculos incurrit, modò sordida cogitare non recuses, modò scintillam libidinis animo conceptam non extinguas, modò phantafis & imaginationibus impuris hofpitium non neget, hoc tibi fatis erit ad interitum; fatis perit, qui sic sine itrepitu perit; fatis malus est, qui sic occultè recusat esse bonus. Nec fanè ad cælum aspirat, quisquis in his cogitationibus sese oblectat. Verbulum otiofum vel unicum, in examen trahetur, & cogitationes obfcenæ immunes

compultos, quos in familiaritatem recipit. Numis alienis insidiari, tuos dilapidare, forsitan nefecisse antea? hinc difices. Dies totos otiosâ urbanitate comburere fortasse non solebas? jam assuesces & otiosi, & in utramque aurem secus stertere; si quid dici superfluerit à somno & otio, id tibi curiosâ lectio depolcet. Bono animo; omnes vitiatorum formas condifces, si magistram habueris Incontinentiam. Et licet horreas quodcumque turpe facinus, licet averferis fedtatem omnem, quæ oculos incurrit, modò sordida cogitare non recuses, modò scintillam libidinis animo conceptam non extinguas, modò phantafis & imaginationibus impuris hofpitium non neget, hoc tibi fatis erit ad interitum; fatis perit, qui sic sine itrepitu perit; fatis malus est, qui sic occultè recusat esse bonus. Nec fanè ad cælum aspirat, quisquis in his cogitationibus sese oblectat. Verbulum otiofum vel unicum, in examen trahetur, & cogitationes obfcenæ immunes

immunes erunt ab hoc tributu? Animus puritatis A
amans vel levissimas etiam cogitationunculas extinguit,
quamprimum illas à Castitate alienas deprehendit.
O Castitas (exclamat Ephrem) Angelica vite ratio, quæ
homines Angelis reddis similes! O Castitas, cui luxur
vestium, & cura corporis pudori sunt, & odio! O Castitas ocu
lorum frenum, quæ totum corpus è tenebris transfers in bea
tam lucem! O Castitas in quotidianis præliis imperter
rita, & in tuos hostes animosa atque vigilans! O Casti
tas, celestis prudentia, & celestium capax! O Castitas
curtus igneus cultores tuos in sublime evehens! O Cas
titas, & pulchra & pretiosa possessio, donum Dei
opulentissimum! O Castitas, mater innocentie, morum
ornamentum, quæ proborum omnium in te gratiam
concilias, quæ vel hostibus tuis è venerationi aut ad
mirationi! O castitas, tuam ipsa decus; beata, & effi
ciens beatos; quæ in medio corporis animique velut
rosa flores, & amœnum fragras! O castitas, in quâ di
vinitas æternas recondidit puritatis amator Deus!

Catechesi
12.

His Cyrillus Hierosolymitanus subscribens: Non
ignoremus, inquit, Castitatis gloriam; Angelica est corona.
Partem corporibus quæ lucere debent sicut sol. Parva est ad
horum voluptas, sed ex peccato æterna verecundia, & pena.

Castitatem, mi Adesime, docebunt nos tot millia
virginum, quæ sub gladio, in patibulo, stipite, leone,
axe, incendio & rogis ut virginitatem fervarent, vitam
perdiderunt. Ita quod sublimior virginum cura, major
gloria. Teclæ castimoniam adorât leo. Alciones impu
dicritiam vindicat ciconia. Puellæ Romanæ non paucæ,
Vestæ de virginitate censebantur: sed & quæ Dianæ Sey
thycæ, quæ Junoni Achaicæ, quæ Cereri Eleusinae pro
sacerdotibus serviebant, matrimonium à se abdicarunt.
Erubescit Cato, quæ Christum in lavaero induisti:
illis diabolus continentiam præcipit, & auditur: tibi
Apostolus Castitatem prædicat, optatque Christianos
omnes virgines esse, & negligitur. Ah, vel duas solum
has vuculas pensita improbe, acturus quid ago? Ita ca
stissimus Iosephus: quomodo pessum, agebat, hoc malum
facere & peccare in Dominum meum? Ita confortabitur cor
num, eo quod Castitatem amaveris, & eris benedictus in æter
num. Quoniam bonum est homini se esse; nam, mulier inupta
& virgo cogitat quæ domini sunt, ut sit sancta & corpore &
spiritu. O mi homo, quisquis NICETAM mitaris, vel in

1. Cor. 6. 5.

vers. 7.

Gen. 6. 39.

vers. 9.

Luc. 11. 6. 11.

vers. 11.

1. Cor. cap. 7.

vers. 26.

1. Timot. 6. 5.

vers. 12.

Ad Gal. 6. 5.

vers. 22.

hoc uno imitare, & Tempus castum custodi.
Fructus spiritus est Caritas, Continentia, Castitas. Fru
ctus carnis libido, Incontinentia, turpitudine. Adesime, au
disti hæcenus triumphatam in horto Incontinentiam, au
di obsecro eandem in horto triumphantem; sed unâ te
cum audiant, velim, omnes in orbe juvenes, audiant
viri; Orbis audiat, & Incontinentiam omnem, ut turpis
simam vitæ labem & animi pestem certissimam mo
dis omnibus detestari discat. Audi tragœdiam inau
ditam.

In celeberrimâ civitate Lubecensi matrona erat vene
rabilis, & Consul uxore, quæ uno partu tres filios
edidit, quorum unus elephantiali, alter in aquis, tertius,
de quo nobis sermo, sua manu perijt. Sed quo is mo
do, quovæ ordine tam tetram mortem obierit, since
rè conspiciat ille, qui & ipsum, & germanos ipsius, &
omnem illam familiam optimè novit.

Libidinis
funestus
exitus.

Erat tertius hic juvenis elegans formâ, ingenio acer,
auro dives, veste nitidus, nec incultus moribus, sed,
quo fœdavit omnia, libidinosus. Unde post variam
Incontinentiam, impegit in unam earum, quæ formâ
vincere credebatur omnem Lubecensium feminarum
pulchritudinem. Hæc miserum inverecundi amoris vin
culo nexum, in sua castra sic captivum duxit, ut eum
nec numorum dispendium, nec fractæ libidine vires,
nec Dei timor, nec terror gehennæ, nec publica hone
stas, nec amicorum privata correptio, à turpi consue

tudine potuerint abducere. Quâ ex re factum, ut eru
menâ jam depletâ etiam necessariis inciperet egere.
Quod ubi mater advertit (pater jam naturæ concesser
at) filium indignam natalibus pauperiem incurrisse,
materno affectu mora bis tæve, iterum atque iterum
æs grande filio donavit; simulque monuit illacrymans,
memor esset Dei, generis item & honoris, memor sa
lutis æternæ, probrosum consuetudinem renunciarer,
atque de cetero lascivie suæ impetus cohiberet virili
animo. Sed heu! fulsere cæco luminâ; surdo cecinit
philomela. Voluit infelix, & non voluit, languide co
natus est, & idedè libidinum cæno eluctatus non est.

Tandem cum videret mater, quidquid largiretur, in
filii perniciem abire, animum obduravit, & clausit ma
nus. Juvenis, animum & vultum matris mutatum ob
servans, egestate & libidine consuetudinem pessimis usus,
stricto ensc in matrem irruit non semel, & (horreo di
cere) calcibus etiam protrivit; severè minatus, jam con
fodiendam, ni ocyus promptâ pecuniâ duræ necessita
ti succurreret. Miserima mater sub filii velut sub hostis
gladio contremuit, & territa tam præsentis periculo,
quidquid exigebatur, quamvis invita donavit. Neque
ausa est sui partem crudelitatem ad cognatos, ad ma
gistratum deferre, verita ne fortè primores civitatis,
quorum rigida æquitas jam innovissset Orbi, filium
tantâ improbitatis reum severâ sententiâ fulminarent.
Tacuit ergo, & quanto potuit silentio rem preffit. Sed
brevis nescio cuius lingue virio, tandi facinoris fama per
omnium aures spargebatur. Quocirca conveniunt
cognati, & consiliis agitati, juveni sub pena capitis
interdixerunt ne simili ausu gladium unquam amplius
in matrem stringeret; aliavè injuriâ eam afficeret. At
ipse effrons alioqui, ad Manlium hoc edictum eru
bescens, statim maternis ædibus excedere, & unâ ma
tris oculos exire institit. Et ne solus erubesceret, in
totius familiæ notam & dedecus, ipse cum infami mu
lierculâ in prostibulo habitare cœpit. Hic post sericas
vestes consumptas, post dissimulatam diu famem, post
marsupia omnia exhausta, æger animi, & dolore vitæ
consolabili tabescens finire, & propè jam expies, par
tim æstare, partim omnia desperare, & inferendæ sibi
necis consilium coquere. Cumque malum in dies cre
sccret, nec mali remedium ullum occurreret, jam im
par agrimonie, morte decrevit tam acerbam vitam ab
rumper. Verum ne quis tam funestâ tragœdiæ epilo
gum impediret, mulierculam quam ad id temporis
deperibat, cum fictis negotiis aliò amandavit. Illa do
mum egressâ, ille jam solus & absque arbitris, è culinâ
cultrum rapit, & secedit in hortum, ubi scilicet Inconti
nentia suum sibi triumphum statuerat. Hic vagum lu
men in omne latus circumferens, in solitudine se de
prehendit. Itaque diffusato raptim thorace, pallidum
morbo pectus nudavit, & cultri manubrium infixit
parieti ligneo, tantôque sese impetu in adversum mu
ronem impulit, ut ossæ cratæ pectoris transfolâ,
dori quoque spinam violaret. Hoc vulnere faucibus in
terram corruit, visôque sanguinis effluvio, levioribus
furiis agitabatur, quod invilum spiritum tam acerbis
impulsibus exturbare non posset. Heu triste spectacu
lum! Et en quo furore stupet carnis ex hærentem etiam
num pectori cultrum in orbem rotet (ut è signis in ca
davere patuit) viscera laceret, & scelestum animum
non tam emittat, quam ejiciat.

Rediit interim domum infelix femina, & in horto de
mum reperitis amasium in suomet sanguine volutari,
expalluit, & linquente animo humi collapsa est. Tan
dem, resumptis viribus cum ad se rediisset, omnem vi
ciniam sædo ejulatu concivit. Vicinis in horum cater
vatum irruentibus, ipsa lacrymis insula, quo habitu ca
daver reperisset, narravit. Mox fama per urbem, & ad
matrem evolât. Ad hunc nuncium mater, velut lætæ
raptis

raptis catulis irruens, pallore suffundi, & panem alterum funus fieri, mox ad hortum non ire, sed currere. Hic inter spirantes flores tam fœdè extinctum silium offendit, & mox primo aspectu, animâ deficiente, velut cum filio mortura in herbam procubuit. In fletum adduxit spectatores jam panem geminum aut triplex funus. Mater è defectione recreata, uberrimis persulâ lacrymis, & madentes oculos in filii pellicem obvertens: O mulier, inquit, quid fecisti? meum mihi sanguinem tu seduxisti, horum omnium causa tu es, infelicissima.

Alteraluce cognati vix plurimâ pecuniâ impetrarunt, liceret sibi miserabile funus terræ mandare, quod leges flammis dari voluissent. Ita hic juvenis sui ipsius carnifex in profano sepulchro humatus est. Noctè unicâ post sepulturæ honorem exactâ, tumuli terra ita subleat repentinâ labe, ut non nemo coniceret cacodæmones, qui animam rapuerant, etiam corpus abstulisse. Ipse ego (inquit scriptor rei gestæ) vidi congestam glebam in eminentiorem tumulum: at verò, postera die, tantum terræ dehiscebat, ut difficile fuerit credere, hominem illic sepultum esse.

Et hunc tam exitialem exitum habuit juvenis illius libido & incontinentia, in luculentum exemplum omni posteræ memoriæ, ut norint omnes, quâ malorum voragine ii sese præcipites mergant, qui habenas libidinis laxant.

Hoc illud nobile trophæum est Incontinentiæ in hortu triumphantis, quæ pariter in hortu à NICETÂ nostro gloriosissimè & victa & triumphata est. Discant juvenes, discant viri, discant Orbis alienâ clade sapere, lasciviæ cupiditates frenare, consortium omne, quod libidini faveat, declinare.

Verum, quod nos in Libidinis labyrinthum inducit, quod in luxuriæ abyssum præcipitat, est noxarum quotidianarum & crebro repetitarum neglectus: In pigritia humiliabitur contignatio, & in infirmitate manuum perstabit domus. Cùm domus rimas accipit, & stillas admittit, in ruinam vergit, nisi rimæ obducantur, avertantur stillæ. Plurima sunt, quæ nos minuta credimus, & quoniam ea per oscitantiam non cavemus, ab his minutis in maximum sæpe malum prolubimur. Non magis nobis est una libidinosa cogitatio, aspectus feminae curiosior, aliquot verba liberius prolata, Res hæc, ut putamus, levicula est. Ita cogitationes augentur & crescent, aspectus iterantur, verba non jam licentiam tantum, sed & lasciviam olent: ab his paulatim transiunt ad alta, quæ inter levia quoque numeramus, ut sunt litteræ parum virgineæ, anuli, chirotheculae, flosculi, bullæ aureæ, munuscula alia dono missa, aut accepta: inde lectiunculae, & cantilenæ parum pudicæ, inde tactus inverecundi, inde alia atque alia, mihi nec quidem nominanda: & ut cæno mergamur profundiore, hæc omnia tanquam non maxima facinora in nobis leniter vindicamus. Nimirum per has rimas & stillas ruinæ paratur domus. Qui modica spernit paulatim decider. Quamvis illa minimè sint modica nisi contemptori, cui solenne est dicere: quid tum postea? cogitationes sunt, aspectus & verba sunt, humanitatis indicia sunt. Per has rimas satis grandes, letale libidinis venenum instillatur. En, domum malignis imbribus perfluentem, brevi & cadentem cernes.

Sanctus Job, cùm statuisset apud se, ne cogitare quidem de virgine, mox hujus propositi rationem reddens: quam enim partem, inquit, haberet in me Deus desu-

A per? Perinde ac si diceret: nisi ita seriò caverem, nisi occasiones tam studiosè declinarem, nisi omnem malam cogitationem mox animo proscriberem, nisi denique parva magni facerem, aliquod haud dubiè lascivum desiderium in me oriretur, per quod Deum amitterem.

In quo cacodæmon exercitatum furem feliciter sæpe imitatur. Hic namque clausam domum expilaturus, si quod foramen vel fenestellam sibi patefaciat, quæ tamen hominem adultum non admittat, puerum per illam immittit, ut is hac ratione in domum illapsus, magistro suo januam referet, quo rem suam intus agant. Pari modo diabolus, cogitationes impuras, jactus oculorum curiosos, lectionem incautam, voces & gestus parum verecundos veluti furunculos prævios intromittit in animum, qui veluti ostium pandant, viamque faciant ingressuro. Unde maximi refert, summâ hic cautione uti, occasiones etiam eminus cavere, nihil velut rem parvam negligere, nec tantum libidinem omnem, sed & libidinis umbram averfari, & fugere. In pigritia humiliabitur contignatio & in infirmitate manuum perstabit domus. Verè, domini ignavia, est domus ruina: nam si facta tecta non conserventur, fiet ut tandem arceri non possit pluvia. Par ratio est animi quædam, velut non magna, negligentis, in eo his initiis libido crescit. Verissimè divus Gregorius: Si, inquit, curare parva negligimus, insensibiliter seducti, audenter etiam majora perperamus. Quia igitur à levioribus malis incipitur, & ad graviora pervenitur, vanitas mentem obnubilat, iniquitas cecat. Cognata proflus sunt turpia cogitare aut dicere, & turpia facere, propere agitur, quod libenter auditur. Adesime, qui incipit cogitationibus non resistere, incipit perire: cui suave est, jam hoc jam illud & istud audere, huic durum non erit toto pectore libidinem haurire. Ita demum fœdissimis imbribus perstabit domus tota. Nemo ergo dicat: hoc non grande facinus est, hoc modicum quid est, hoc leve, hoc exiguum quid est, modò gravioribus abstineam, tolerabile erratum hæc cogitatio, & hæc & hæc etiam, ferri potest hic oculorum, aut linguæ, aut etiam manuum error, possunt isthæc sic abire.

Non possunt, nisi homo, non possunt, nam si ista sic abeant, alia atque alia sequentur & semper graviora ac fœdiora: tandem tota perstabit domus. Illud Gregorii repeto: Si parva non curamus, insensibiliter seducti, majora perperamus: Ergo hic omnia cave, etiam quæ videri minuta possent, aut nihil cavebis.

Sed ad te redeo, tecumque finio, ô Christiane Samson, castissime NICETÂ, qui vixisti in hortu Incontinentiæ trophæum & triumphum nobilissimum deportasti.

O NICETÂ revivisce in nobis pugna, & triumphus in nobis, ô Victor illustrissime. Tuum nos exemplum, tua nos pugna & victoria, in certamen animet, accendat, inflammet. Audemus cum NICETÂ, pugnemus, vincamus. Is certam hic habet victoriam, qui seriam non detrectat pugnam. Pugnandum est: nulla hic sine pugna obtinetur victoria, hic nullum sine luctu venit præmium: pugnandum est. Inæstimabilis pretii thesaurus est Castitas, æternis muneranda præmiis. Nec potest gratis constare Castitas. Hanc si magno æstimas, omnia parvo æstimanda sunt. Omnis autem ponderatio Eccli. c. 26. non est digna continentis anime. vers. 20.

Librorum Nicetæ finis.

TRISME-